

A FÖLDKÉRDÉS

(Befejező közlemény)

Irta: Olajos Mihály

Átterve a parasztság társadalmi állásfoglalásának kérdésére — a parasztkérdésre — legfontosabb megállapítanunk, hogy a parasztság harcának vezérfonala az egész történelmen át a kíméletlen kizsákmányolás, a sötét elnyomás elleni harc volt.

A földet megművelő és verítékükkel öntöző emberek — rabszolgák, jobbágyok zselérek, szegényparaszrok, eladósodott, a biztos tönkremenés felé haladó kisparaszrok, — mindig harcoltak azért, hogy a föld, amelyet izzadságukkal öntöznek, számukra ne a keserű szenvedés, hanem a szabadság, a jólét és a haladás forrását jelentse.

Voltak nagy parasztlázadások, különösen a középkorban a sötét hűbéri rend idején a korlátlan hűbérurak ellen, mint, Münzer Tamás, Ulrich von Hutten, Gubec Máté, Dózsa György, Sztjenka Razin, vagy Pugacsev lázadásai; voltak erős paraszttömegek által folytatott mozgalmak az újkorban, amelyekben a föld rabjai a hűbéri rend maradványai ellen, vagy a tőkés rend által létrehozott igazságtalan földbirtokviszony ellen harcoltak. Az 1787-es nagy francia forradalomban, 1848 mozgalmában, vagy a XX. század nagy mozgalmában — az 1905-ös oroszországi forradalomban, az első világháborút követő oroszországi forradalmakban, Bulgáriában Sztambulinszki mozgalmában, később a spanyol polgárháborúban és a 2. világháború korszakában lejátszódó nagy népi mozgalmakban, ha nem elharcosai, de jelentős szerepet vittek a föld dolgozói. Mindeme mozgalmakban a parasztság ügyéről, vagy erről is szó volt. A föld dolgozóinak útjában mindenkor az elnyomó, uralmonlévő hatalom állott. Ahhoz tehát, hogy a parasztság birtokába jusson a földnek, hogy bármily fajtájú kizsákmányolás alól felszabaduljon, mindenkor elengedhetetlen előfeltétel volt, megdönteni a zsarnok, elnyomó uralmakat, harccal lelőni az ő politikai és gazdasági hatalmukat, ennek helyébe pedig olyan népi hatóságot létesíteni, mely a parasztságnak, vagy a parasztságnak is és amely feltétlenül megvalósítja a parasztság évezredek óta törekvéseit.

Az összes eddigi parasztmozgalmak, vagy az összes eddigi olyan mozgalmak, amelyekben más társadalmi osztályokkal szövődve a föld dolgozói is résztvettek, mert a harc az ő érdekeikért is folyt — mind elbuktak, nem vezettek végső, szilárd győzelemhez, nem tudták kiharcolni, vagy megtartani azt, amire a parasztság törekedett. Ez alól egyetlen kivétel az oroszországi 1917-es októberi forradalom. Ebben a forradalomban a munkássággal együtt a parasztság is kivívta teljes szabadságát, valamint birtokába jutott a földnek. Ugyanígy a parasztság teljes győzelmet, teljes szabadságát és biztos, szebb jövőjét hordozzák magukban a mostani győzedelmeskedő népi mozgalmak is.

A múltban is jó harcosok voltak a földhöz kötött elnyomottak szabadságharcosai. A földhöz elszakadhatatlanul ragaszkodó nép hatalmas vágya, hogy a földet szabadságának és fennmaradásának biztos alapjává tegye, oly lelkesedésre és hősiességre ösztönözte a forradalmak, parasztlázadások harcosait, hogy azok félelmetes, halálrafenyegető, sőt halálhozó ellenfelet jelentettek az elnyomók számára. Nem is ezen buktak, vagy győztek a földművelők szabad jólétéért folyt mozgalmak.

A nagy parasztlázadások, az újkor forradalmi sokszor hatalmas területeken megdöntötték elnyomóik hatalmát. Dózsa Györgyök egész sor csapatát nyertek. Nagy területeken kiirtották a nemeseket, vagy elűzték őket. Harcuk mégis elbukott. Miért? Mert az elnyomóiktól megtisztított területeken nem tudták megszervezni biztos hatalmukat, mert a felszabadított területeket nem tudták harcuk alapjává, utánpótlásuk biztos forrásává tenni, nem tudták megszervezni a háttér és a harcosok kölcsönös együttműködését, mozgalmuk résztvevőit nem tudták teljes, tömör és központilag irányított egységgé szerezni; nem tudták célirányos, kitartó, következetes és egész mozgalmukra kiterjedő taktikával harcolni. Nem voltak határozottan és politikai tapasztalataik, valamint történelmi tapasztalataik sem. Dó-

zsa György jobbágysága maga harcolt, szövetséges nélkül, önmaga pedig nem rendelkezett a harchoz nélkülözhetetlen összes követelményekkel. Meg volt harci készsége, meg volt hősiessége, de nem voltak katonai tapasztalatai, nem rendelkezett azzal a rugékonysággal, ügyességgel, sőt ravaszsággal, amely a harc végigviteléhez kell. Meg tudta törni a zsarnok hatalmát, de nem tudott maga uralkodni, hatalmat szervezni. Volt becsületes haladó szándéka, de nem volt politikai ügyessége, amely révén szándékát meg is valósíthatta volna. Tudott győzni, de nem tudta győzelmét megtartani. Ezért bukott el Dózsa forradalma és ugyanezért buktak el mindazok a mozgalmak, amelyekben a parasztság magárahagyatottan, szövetséges nélkül harcolt, vezette azokat Pugacsev, Münzer Tamás, vagy Sztambolijski.

Az elnyomott parasztság foglalkozásánál, szétszórtságánál fogva, tehát éppen paraszti léte miatt, soha sem tud szert tenni a győzelmének kivívásához és megtartásához szükséges követelményekre. Éppen ezért a parasztság egymagában soha sem győzhet, soha sem valósíthatja meg véglegesen érdekeit. A föld dolgozói végleges győzelmüket csak a másik elnyomott osztállyal, a munkásosztállyal szövetkezve tudják kivívni. A városokban, ipari gócpontokban csoportosult és fejlettebb termelési ággal foglalkozó ipari proletáriátus az a másik elnyomott osztály, amely képes arra, hogy elnyomottságában is kifejlessze a kizsákmányoló elnyomók elleni, meg nem alkuvó harci készségét, a politikai, fegyveres és gazdasági harchoz nélkülözhetetlen ügyességet, taktikai képességet, valamint a kivívott győzelem megtartásához és megszervezéséhez nélkülözhetetlen képességeket. Tehát a hatalom megszerzésének és a tervszerű termelés és elosztás megvalósításának módszereit. Ép így az elnyomott osztályok közül csak az ipari munkásság képes kifejleszteni azokat a képességeket, amelyek a felszabadított területeket a harc továbbfolytatásának bástyájává, utánpótlási forrásává teszik.

Az ipari munkásság csak a gyáripár fejlődésével párhuzamosan jelenhetett meg a történelem színpadán, mint társadalmi tényező a XIX század második felében. Ahhoz pedig, hogy a győzelemre felkészüljön, ahhoz elég erőssé fejlődjön egy évszázadra kellett neki is készülődnie. Ezért a XX. század eleje előtt egyetlen esetben sem vívhatta ki teljes győzelmét a föld dolgozó népe.

Im a felelet arra a kérdésre, miért bukott el minden parasztforradalom, amelyben a parasztság maga indult el, őszinte szövetséges nélkül, olyan szövetséges nélkül, amely rendelkezik mindazokkal a képességekkel, amelyekre a parasztság elnyomott helyzetében soha sem tud szert tenni, de amelyek a győzelemhez nélkülözhetetlenek.

rendelkezik mindazokkal a képességekkel, amelyekre a parasztság elnyomott helyzetében soha sem tud szert tenni, de amelyek a győzelemhez nélkülözhetetlenek.

De épp így elbuktak a parasztság azon mozgalmai is, amelyekben volt ugyan szövetségese, ez a szövetségese rendelkezett is a harchoz és győzelemhez szükséges előfeltétellel, de nem őszinte szövetségese volt a parasztságnak — a győzelem folyamán becsapta azt. A parasztság eme nem őszinte szövetségese a polgárság volt.

Az iparosodás folyamata nem csak a munkásságot, hanem a polgárságot is létrehozta. Ez az oszladozó hűbéri rendben az uralkodó nemesség ellenségeként, hatalmi versenytársaként jelentkezett. Harcolt is a hűbérurak ellen, de nem azért, hogy a dolgozó népek — az általa kizsákmányolt munkásságnak, vagy a hűbérurak kizsákmányolását szenvedő parasztságnak — szabadságot adjon, hanem azért, hogy ő foglalja el a hatalmat, hogy ő és egyedül ő maga zsákmányolja ki a dolgozó népet.

A polgárság harcolt a hűbéri rend ellen, vagy hűbéri rend maradványai ellen, de ez a harc mindig a hatalmi versengés jellegével bírt. Célja mindig csak egy volt, hogy saját maga foglalja el a teljes hatalmat, feloldja a hűbéri rend kötelekeit, de ugyanakkor teljesen tőkésítse a termelést. — a mezőgazdasági termelést is. Éppen ezért a polgárság soha sem lehet a parasztság őszinte szövetségese. Azok a mozgalmak tehát, amelyekben a parasztság a polgársággal indult harcba a parasztság számára soha sem hoztak szabadságot, kezébe soha sem juttatták saját sorsát. — Példa erre a nagy francia forradalom, az 1848-as szabadságharc, az oroszországi 1917-es februári forradalom és egyéb mozgalmak. 1848-ban a magyar jobbágy meg-

szűnt ugyan jobbágy lenni, de nem szabadult fel teljesen. Elindult egy úton, amelyen haladva agrárproletárrá, zsellérré, törpebirtokossá, vagy adóságokkal agyonütött kiscgazdává vált.

A világtörténelem első forradalma, amelyben a parasztság teljes és végleges győzelemhez jutott, amelyben végleg leszámolt ellenségével, elfoglalta a hatalmat, elfoglalta a földet, és azt a maga és az egész társadalom jólétének és szabadságának alapjává tette, — ez az oroszországi 1917-es októberi forradalom volt. Ebben a forradalomban győzött az orosz parasztság, mert nem egyedül ment a harcba, hanem szoros szövetségben az orosz proletariátussal. Győzött a parasztság, mert nem a paraszt érdekeihez hűtlen és csak saját teljhatalmára törekvő szabadelvű burzsoázia volt szövetségese, hanem az az ipari munkásság, amely őszintén szövetségelt a parasztsággal nem csak a harcra, hanem a győzelemre is. Az októberi forradalomban a parasztság teljes és végleges győzelemhez jutott, mert egycsapásra megkapta szabadságának legfőbb elemét — a földet. Mindjárt a győzelem másnapján a szovjetek első kongresszusa meghozta a földről szóló dekretumot, amelyben kimondta a nagybirtokosok földjének, a nagy egyházi javaknak, pénzintézetek, vállalatok földbirtokának kisajátítását és földnélküliek, vagy kevés földdel rendelkező szegényparaszti tulajdonába, vagy a dolgozó nép kéztulajdonába való átadását. A továbbiakban pedig a munkásság mindent elkövetett, hogy a falu népének, a parasztságnak az élet felvirágoztassa, könnyebbé, szebbé tegye. Hatalmas ipari üzemeket létesített, amelyekben a parasztság számára traktorok, gézekék, arató-céslőgépek ereit állította elő. A szovjet állam kutató intézeteket létesített a parasztok földjeinek és a mezőgazdasági termelés új módszereinek tanulmányozására, mérnököket, szakembereket képezett ki, hogy kioktassák a parasztságot a technika legmodernebb vívmányainak alkalmazására a mezőgazdaságban. Kivitte a falura a villamosáramot, iskolák és kultúrintézmények egész hálózatát építette ki falun is, hozzáférhetővé tette a kultúrát a parasztság számára is, létrehozta a hatalmas munkás és paraszt Vörös Hadereget, annak az országnak a védelmére, amelyben a parasztság szabad, nem rabja a földnek, hanem a föld neki jólétet nyújt.

Ez a szövetség nem egyoldalú. Ahogy a parasztság együtt harcolt a forradalomban a munkássággal, épp úgy végigküzdötte vele a polgárháborút a külföldi beavakozók ellen, az ország újjáépítéséhez, a szocializmus kiépítéséhez pedig fokozott munkával, rohammunkával járult hozzá. A munkásoktól kapott gépekért, kultúráért ő élelmet, gabonát, jószágot adott.

Az oroszországi 1917-es októberi forradalom élcsapata a Bolsevik Párt volt. Ez teremtette meg a munkások és parasztok szilárd szövetségét a forradalomban. A győzelemben és az új szabad világ építésében. Ez a szövetség, ennek sikerei, az előtte és utána lejátszódott paraszt és paraszt-polgári forradalmakkal és mozgalmakkal együtt megdönthetetlenül bizonyítja, hogy a parasztság csakis a munkásosztállyal szövetségbe juthat a földhöz és teheti a földet a saját és a dolgozó társadalom szabadságának és jólétének alapjává.

Ahogy a munkásság és parasztság harci szövetsége volt a záloga a parasztság győzelemre jutásának Oroszországban, épp úgy a munkásság és parasztság harci szövetsége tette lehetővé a Kelet-Európában győzedelmeskedő népi mozgalmak sikereit is, ami a kelet-európai országok parasztságának teljes felszabadulását is jelenti. Jugoszláviában a népfelszabadító harc a történelemben soha nem látott hősiesség és sorozatos sikerek láncolata, mind a végső győzelemig, a teljes felszabadulásig. A dicsőség, a sikerek és a győzelem elképzelhetetlenek lettek volna, ha Jugoszlávia munkássága és parasztsága nem elválaszthatatlan szövetségben harcoltak volna. Sőt az első világháború folyamán a demokratikus mozgalmakkban, a parasztság a munkásságon kívül még egy szövetségest nyert — a népi értelmiséget, Jugoszlávia népeinek nagy küzdelme a munkásság, parasztság és népi értelmiség erőpróbája volt. Ezek a népi erők a megszállók elleni harcban régi elnyomóikkal, kizsákmányolóikkal is leszámoltak. Jugoszlávia parasztsága a népfelkelésben nem csak a megszállókat kergette el, hanem elfoglalta a földet is azelőtti birtólóitól.

Nem csak a harc folyamán volt szükség a munkásság, parasztság és népi értelmiség szövetségére. Ugyanígy szükség van erre az újjáépítésben is. A kiépítendő boldog ország a munkásságnak, parasztságnak és népi értelmiségnek csak közös, boldog hazája lehet. A népi értelmiség bocsása minden tudását és képes-

ségét a munkáság és parasztság rendelkezésére, a munkáság építsen gyárakat és lássa el ipari termékekkel a másik két társadalmi réteget, a parasztság pedig cserébe ezért, amit neki a munkáság és értelmiség nyújt, adjon mezőgazdasági termékeket, élelmicikkeket.

Ma különösen elsősorú érdeke úgy a parasztságnak, mint a munkáságnak, hogy szövetségük ne csak politikai síkon valósuljon meg, hanem a gazdasági együttműködés terén is. Munkáságunk ma élelmezési nehézségekkel küzd, szántó-földjeink dolgozói pedig az ipari cikkek hiányát érzik. Úgy az egyik, mint a másik szükségletet csakis a mezőgazdasági és ipari termelés egymának növelésével lehet megvalósítani. Ezt a munkáság és parasztság csak közösen valósíthatják meg, együttműködve mindkettőjük közös, népi hatóságával.

Jelszavunk ma: tervszerű termelés a szükségletek kielégítésére és az árúk tervszerű, ellenőrzött elosztása. Ennek a feladatnak a megoldásába szükségszerűen kapcsolódott be a munkabérek megállapítása, valamint az ipari cikkek és mezőgazdasági termények, élelmicikkek árának rögzítése.

Ebben a helyzetben parasztságunknak az az érdeke, de egyúttal a társadalommal szembeni feladata is, hogy teljes erejével termeljen, felesleges terményeit pedig mindet dobja piacra maximális áron. Ez utóbbi főleg feladata a terményfölöslegekkel rendelkező középparasztságnak. Ha a paraszt támogatja az élelmiszerek tervszerű elosztását és maximált áron ellátja élelemmel a munkáságot, akkor a munkáságnak módja és ereje lesz arra, hogy a gyárakban az ipari termelést rohammunkával és munkaversenyekkel a végsőkig fokozza és ezáltal ellássa a parasztságot a neki szükséges ipari termékekkel, maximált áron, a tervszerű elosztás hálózata útján.

Parasztságunkban létezik még egy törekvés arra, hogy terményfölöslegeit, vagy azok egy részét ne juttassa a tervszerű elosztás folyamába. Létezik egy bizonyos tiltakozás a maximális árak ellen. Meg kell értenie parasztságunknak, hogy a drágább élelem drágább munkaerőt, egyúttal drágább ipari cikket jelent. A parasztság terményeinek minden áremelése a munkadíjak és az ipari cikkek árainak emelésével járna; ez pedig újból további áremelkedést idézne elő az élelmiszereknél. Szünet nélkül folya a versengés e három ár között. Ez pedig országunkban nagyméretű inflációt eredményezne, ami feltétlenül és elsősorban a parasztság sokkal súlyosabb elszegényedését és nyomorát jelentené. Ennek a versengésnek és inflációnak csakis az árrögzítéssel lehetett ellentánni.

Ha árrögzítés és tervszerű elosztás mellett is sok cikkben hiányt szenved a parasztság — de a munkáság is — meg kell értenie, hogy ennek részben a megszállók rablásai és rombolásai, másrészt az áruhalmozók, lelkiismeretlen üzérek és feketebörzések az okai. Ha ezen a helyzeten segíteni akar ne szidia a maximálást és a tervszerű elosztást, hanem támogassa, ne a maximáló hatóságok ellen, hanem feketebörzések és áruhalmozók ellen forduljon, azokat semmisítse meg mindent elsöprő erejével. Ebben van a helyzet kulcsa.

Parasztságunk a munkásággal szövetségben harcolta ki magának a földet, szabadságot, népi hatóságot. További érdekeit szintén csak a munkásággal és népi értelmiséggel való szövetség útján valósíthatja meg. Ez a szövetség ma a parasztság elé azt a feladatot állítja, hogy termeljen, vezesse be a rohammunkát és munkaversenyt a mezőgazdaságban, árufölöslegét bocsássa a tervszerű elosztás rendelkezésére és minden erejével harcoljon az áruhalmozókból, feketebörzésekéből, valamint azelőtt a föld jogtalan bitorlóiból összetevődő reakció ellen — a szövetség közös ellensége ellen.

A földkérdés harmadik kérdésesomója így tevődik fel:

Hazánk népe szaporodik, létszámban gyarapszik. Népeiségünk létszámának emelkedése folyamatos lesz és a kilátások szerint jelentős növekedést fog mutatni. Ugyanakkor a megművelhető föld már nem igen növelhető. Ez nem egyebet jelent, mint azt, hogy ugyanakkora termőterületnek évről-évre nagyobb létszámú népességet kell eltartania. Ez csakis az ugyanakkora területű termőföld évi terméshozamának növelésével, ugyanakkora területről nagyobb és nagyobb mennyiségű termelés elérésével lehetséges. Ez azt a követelményt állítja a társadalom, de legfőképpen a parasztság elé, hogy a rendelkezésre álló területet jobban kihasználja, azon gazdagabb termést érjen el.

Hazánkban hatalmas iparosodás van megindulóban. Összes üzemünk, közekedési vonalaink teljes rendbehozatala után újabb üzemeket építünk, újabb közekedési utakat vonunk, erős nehézipart kell majd létesítenünk. Ehhez az ipari munkások százezei, sőt idővel milliói kellenek. Az ipari munkások kérdére csak a parasztságból nyerhet utánpótlást. Ez a falu népének kilátásban lévő jelentős városba áramlását jelenti. Ebből az következik, hogy ugyanakkora termőterületen kevesebb és kevesebb ember fog a földművelésben dolgozni, de egyre kisebbedő létszámú parasztságnak nagyobb mennyiségű termést kell eredményeznie. Ez azt a követelményt jelenti, hogy fokozódjék a mezőgazdasági munka eredményhozama. Ugyanakkora területen, kevesebb munkával — főleg kevesebb emberi munkával — többet termelni — ez a feladat.

Hogyan valósítható ez meg? — Csakis a mezőgazdaság gépesítésével. A föld megmunkálásában alkalmaznunk kell a traktort, az aratógépet, az arató-cséplőgépet, korszerű vetőgépeket, be kell vezetni a mélyszántást, a műtrágyázást, tökéletesíteniünk kell a különböző növénykultúrák termesztését, tökéletesíteniünk kell a különböző növényfajtákat kiválasztás és kitermesztés útján, a szállításban biztonságosabban kell alkalmaznunk a tehergépkocsikat és vasutát — egyszerűen alkalmaznunk kell a mezőgazdaságban a technika és kultúra minden vívmányát. Ugyanez a parasztságunk életszínelonáának és életmódjának nagy felemelkedését is jelenti. Falvaink népe előtt a kulturális élet új nagy távlatái nyílnak meg.

Népi hatásáaink, munkássáágunk és népi értelmiségünk mindent elkövetnek mezőgazdasági termelésünk korszerűvé tételére, parasztságunk kulturális színvononáának emelése érdekében. Többet termelni, tehát gépesíteni — megalkuvást nem tűró követelmény. Ennek ipari alapját, valamint a kulturális színvononá emelésének alapjait a hatásáágok, a munkássáág és a népi értelmiség fogja megteremteni, ez az ő feladatuk. A gépek és a kultúra alkalmazása, segítségükkel a föld eredményesebb kihasználása — ez pedig a parasztság feladata.

Az a parasztság, amely a népi harcban és az újjáépítésben oly hősi erőfeszítést mutatott, az a parasztság, amely elfoglalta és felosztja a földet bizonyára bánni is tud majd saját földjével. Ha falvaink népének volt öntudata a harchoz és az újjáépítéshez, lesz öntudata majd ahhoz is, hogy a technika és kultúra modern vívmányait elfogadja, alkalmazza a saját és a társadalom jobb és szebb életének érdekében.

A gépek és a kultúra vívmányainak alkalmazása a termelés, illetoleg gazdálkodás módszerében további kérdéseket vet fel. Teljesen parasztságunk szabad akaratától függ, hogy ezeket a kérdéseket saját maga oldja meg. Egyelőre csak azt szögezzük le visszavonhatatlan tényként, hogy hazánkat gyors útemben iparosítanunk kell, ez a fejlődés pedig feltétlenül megköveteli a mezőgazdasági termelés gépesítését, korszerűsítését.

Az egészből pedig szögezzük le a következőket:

1. A Hitler-ellenes szövetekezés győzelme a népek egész sorának meghozta a teljes szabadságot, egész sor ország parasztsága felszabadult s így módja nyílt rá, hogy győkeres földreform útján saját birtokába vegye a földet, melyet megművel és ezzel életének új szabad korszakát kezdje meg.

2. A parasztság győzelmenek záloga a munkássáág és népi értelmiséggel való szilárd szövetekezés volt és csak ez a szövetekezés valósíthatja meg földművelő népeink további érdekeit is, csak ebben a szövetségben tud parasztságunk továbbharcolni a reakció ellen és megvédeni tőle kiharcolt vívmányait.

3. Csak ebben a szövetségben tudja parasztságunk kiépíteni szebb, boldogabb jövőjét, a közös élet felvirágoztatása pedig megköveteli a mezőgazdaság gépesítését.

A többi népek sorában a mi népünk is erre az útra lépett, parasztságunk ezen a helyes úton halad — biztos, hogy nem áll meg útján.

»Demokrácia a nép többsége számára és a kizsákmányolók erőszakos ellenyomása, ez a demokrácia módosulása a tökéls rendszerből a kommunizmusba való átmenet folyamán.« (Lenjin)